

Нередностите при възлагане на обществени поръчки – предизвикателства пред Одитния орган

Гр. София, 11.11.2016 г.

Дора Бурова, директор на дирекция „Правно осигуряване на одитната дейност“, ИА „Одит на средствата от ЕС“

EUROPEAN UNION

Функции на Одитния орган по ЕСИФ Регламент № 1303/2013 – чл. 127

Одитният орган всяка година представя на ЕК одитно становище и контролен доклад с резултатите от три типа одитни ангажменти:

- **одити на операциите (на ниво проект)** – оценка на законосъобразност и редовност на декларираните пред ЕК разходи през счетоводната година чрез документални проверки и физически проверки/проверки на място;

- **одити на системите (на ниво УО/СО)** – оценка на адекватното и ефективно функциониране на СУК;

- **одит на отчетите (на ниво УО/СО)** – оценка дали отчетите са верни и точни и дават вярна представа за транзакциите/СУК.

Резултати с финансово влияние от одитите: индивидуални нередности и/или системни грешки;

Функции на Одитния орган по ЕСИФ Регламент (ЕС) № 1303/2013 – чл. 127

Проверки на обществени поръчки:

- в одити на операциите – законосъобразност на разходите за дейности, представляващи обект на обществени поръчки – строителство, доставки, услуги;

При установени отклонения – преценка дали е налице индивидуална нередност и дали нередността е коригирана от УО/СО;

- в одити на системите – при оценка на Ключово изискване 4 към СУК „Адекватни управленски верификации“.

Ако в рамките на управленската верификация не са установени и коригирани индивидуалните нередности – преценка дали има системна грешка/нередност и ако да, остойносттаване чрез плоска корекция по програмата (единна ставка) или екстраполация – чл. 30 и чл. 31 от Делегиран регламент (ЕС) № 480/2014 на ЕК .

**Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 966/2012 – чл. 80, п. 4-5 и
Делегиран регламент (ЕС) № 480/2014 на ЕК**

- ❖ **ЕК предприема ФК към ДЧ с цел изключване от финансиране от ЕС на разходите, които са в нарушение на приложимото право – за тази цел се прилагат индивидуални ФК и ФК за коригиране на недостатъци в системата.**
 - ФК се определят въз основа на установяването на недължимо изплатените суми и на финансовите последици за бюджета (за индивидуалните ФК) и въз основа на количествено измерване на риска за бюджета на Съюза (плоски ФК за програмата).
 - Когато такива суми не може да бъдат установени точно, ЕК прилага ФК, основани на екстраполация, или корекции с фиксирани суми в съответствие със специфичните за отделните сектори правила.
 - При определяне на размера на ФК ЕК взема предвид естеството на нарушението на приложимото право и доколко е сериозно то, както и финансовите последици за бюджета, включително в случай на недостатъци в системите за управление и контрол.

Регламент (ЕО) № 1303/2013 - чл. 2

36) "нередност" означава всяко нарушение на правото на Съюза или на националното право, свързано с прилагането на тази разпоредба, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, участващ в прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза чрез начисляване на неправомерен разход в бюджета на Съюза.

(36) 'irregularity' means any breach of Union law, or of national law relating to its application, resulting from an act or omission by an economic operator involved in the implementation of the ESI Funds, which has, or would have, the effect of prejudicing the budget of the Union by charging an unjustified item of expenditure to the budget of the Union.

Насоки/правила за финансови корекции в областта на обществените поръчки

❖ ЕК

- Насоки за определяне на финансовите корекции, които се прилагат спрямо разходите, финансирани от ЕС в рамките на споделеното управление, при неспазване на правилата за възлагане на обществени поръчки (приети с Решение на ЕК С(2013) 9527 от 19.12.2013 г.) – действие по време

❖ БГ

- ЗУСЕСИФ, чл.70, ал.1
- Национална методология за определяне на финансови корекции (приета с ПМС № 134/2010 г.)

Общи принципи на Насоките на ЕК

- не всяко нарушение на законодателството за ОП според ЕК е нередност с финансово влияние за бюджета на Съюза
- всяко **сериозно** нарушение на законодателството за ОП е нередност с финансово влияние, тъй като би накърнило/поставило в риск бюджета на Съюза чрез предявяване на неправомерен разход
- ✓ кои са тези сериозни нарушения – 25 типа нарушения на законодателството за ОП са преценени от ЕК като сериозни, които трябва да бъдат коригирани – в раздел 2 от Насоките и са описани неизчерпателно
- ✓ за всеки тип нарушение ЕК (отново според сериозността му) е дала опции за скалата (%) на ФК:
 - най-често са предложени 3 опции – 25, 10, 5 %,
 - в някои случаи само 1 една опция.

Общи принципи на Насоките на ЕК (2)

- ЕК/националните органи на ДЧ определят за конкретния случай какъв % ФК да се приложи (от посочените опции), като се изследват и анализират фактори като: равнище на конкуренция, прозрачност и равнопоставеност.
- След като е била приложена корекция по отношение на определен тип нередности, ако ДЧ не предприеме подходящи коригиращи мерки по отношение на други тръжни процедури, засегнати от същия тип нередности, процентите на ФК могат да бъдат увеличени (на 10 %, 25 % или 100 %).

Типове нередности

- относно реда за възлагане – незаконосъобразно раздлеяне на поръчката; избор на незаконосъобразна процедура и др. (т. 1, 2 и т. 6 от Насоките);
- относно сроковете за провеждане на процедурата – незаконосъобразен срок за получаване на офертите/ недостатъчен срок за достъп до документацията за участие (т. 3 и т. 4 от Насоките);
- относно изискванията в процедурата – ограничителни изисквания; незаконосъобразни технически спецификации; незаконосъобразна методика за оценка на офертите (т. 9-12 от Насоките);
- относно провеждане на процедурата – неоснователно отстраняване на участниците; изпълнител, който не отговаря на изискванията на възложителя; неравно третиране на участниците (т. 13-21 от Насоките);
- относно изпълнението на договора за обществена поръчка – съществено изменение, което променя икономическия баланс по договора (т. 22- 25 от Насоките).

Предизвикателства пред Одитния орган за програмен период 2014-2020

- нередностите, касаещи обществените поръчки, имат значителен дял като брой и стойност за програмен период 2007-2013;
- изцяло ново законодателство в областта на обществените поръчки;
- сложни процедури за възлагане на обществени поръчки, които генерират рискове за извършване на нарушения, представляващи нередности;
- информацията относно практиките, които ЕК третира като нередности, става достъпна в резултат на одитни мисии на ЕК, т.е. след като разходите са били поискани за възстановяване;
- в случай, че ЕК установи некоригирани нередности в рамките на държавата-членка средствата не могат да бъдат ползвани за други редни разходи по съответната програма, както беше през програмен период 2007-2013.

**Благодаря
за
вниманието!**

d.burova@minfin.bg